

Water spiegel

**'Overheid
heeft zorgplicht
voor voldoende
drinkwater voor
bedrijven'**

Ingrid Thijssen, voorzitter
van VNO-NCW

26ste jaargang, nummer 2
juni 2023

Het drinkwater- paspoort van...

AANTAL GLAZEN

KRAANWATER PER DAG:

een stuk of 12, maar ik drink altijd uit de waterfles die ik overal mee naartoe sleep.

OP HET GEBIED VAN

DRINKWATER BEN IK TROTS:

op het feit dat je in Nederland water uit de kraan kunt drinken zonder na te hoeven denken of het wel schoon genoeg is, met dank aan iedereen die daar zijn of haar steentje aan bijdraagt.

MIJN SPEERPUNT VOOR

HET WATERBELEID IS:

om ervoor te zorgen dat het vanzelfsprekend blijft dat er in Nederland genoeg schoon water is voor alles waar we het voor nodig hebben. Bijvoorbeeld om te drinken, voor onze voedselvoorziening en hygiëne.

ALS IK AAN DRINKWATER

DENK, DAN:

realiseer ik me hoe bijzonder het is dat er genoeg gezond en schoon drinkwater beschikbaar is in Nederland.

Naam: Eline Vedder

Functie: Tweede Kamerlid CDA

Leeftijd: 44

Waterbehoefte bedrijfsleven

De voorzitter van VNO-NCW Ingrid Thijssen geeft haar visie over de zorgplicht van de overheid voor voldoende drinkwater voor bedrijven en het tijdig halen van de KRW-doelen.

Te weinig water

Adviseurs Mirjam van Roode (WML) en Anneke de Groot (PWN) over de problemen met waterbeschikbaarheid bij hun drinkwaterbedrijven. **14**

6

Meer water opslaan

Erik Liefthing, adviseur bij Partners-4UrbanWater, wil de balans terugbrengen in ons watersysteem door meer opslag en infiltratie van water. **20**

Rli: 'Nederland haalt KRW-doelen niet'

Voorzitter Jan Jaap de Graeff en commissievoorzitter Karin Sluis van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) over hun recente advies aan de regering over het halen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water. **24**

24

Verder in dit nummer

Kort nieuws **4** – Drinkwaterbeeld: Brabant Water **5** – Den Haag **11**

Duurzaam: Waterbedrijf Groningen **12** – De drinkwaterplek van Errick Henstra **18**

Kort nieuws **23** – Achterspiegel **28**

WERELD WATER DAG: ACTIE VOOR MEER WATERBEWUSTZIJN

Op Wereld Water Dag, 22 maart, kwam Vewin in actie voor het drinkwater van morgen. Goed drinkwater, 24/7 uit de kraan lijkt vanzelfsprekend, maar is het niet. Daarom deelde Vewin herbruikbare waterflesjes uit, onder andere bij de Tweede Kamer. Vewin is blij dat veel Kamerleden aandacht wilden vragen voor waterbewustzijn.

Op de foto de Kamerleden Tjeerd de Groot (D66) en Harmen Krul (CDA) met hun speciale WWD-dopper bij het gebouw van de Tweede Kamer.

FACTSHEET KADERRICHTLIJN WATER EN NITRAAT

Check hier de QR-code voor de factsheet.

De aanwezigheid van nitraat in grondwaterwinningen voor drinkwaterproductie is een langjarig en hardnekkig probleem dat nog steeds niet is opgelost. Dit komt duidelijk naar voren in de factsheet 'De tijd dringt' over de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en nitraat, die onderzoeksinstituut KWR in opdracht van Vewin heeft gemaakt.

'De tijd dringt, Nederland dreigt deadline te missen'

De factsheet is de eerste in een serie over stofgroepen die in verband met de KRW-doelen voor drinkwaterbronnen met urgentie moeten worden aangepakt. De KRW schrijft voor dat uiterlijk in 2027 de kwaliteit van oppervlaktewater en grondwater op orde moet zijn.

Biobased innovatie bij Brabant Water

Een waterleiding gemaakt van oud frituurvet, houtpulp en suikerrietresten. Onlangs ging zo'n waterleiding voor het eerst de grond in bij Brabant Water. De buis is chemisch gezien exact hetzelfde als de standaard PVC-leiding, maar de grondstoffen zijn allemaal biobased. Sectordirecteur distributie Hanneke van de Ven (foto) maakt met dit project de weg vrij voor meer duurzame en biobased materialen in de watersector.

brabantWater

Voorzitter VNO-NCW Ingrid Thijssen over de veranderende interpretatie van de leveringsplicht aan zakelijke klanten en het tijdig halen van de KRW-doelen.

**'Overheid heeft
zorgplicht
voor voldoende
drinkwater voor
bedrijven'**

M

inister van IenW Mark Harbers heeft aangegeven dat de leveringsplicht van drinkwaterbedrijven uit de Drinkwaterwet slechts geldt voor het huishoudelijk gebruik

van drinkwater. Dat is een engere interpretatie dan voorheen werd gehanteerd. Vewin maakt zich zorgen over de mogelijke gevolgen van de veranderende interpretatie voor de invulling van de zorgplicht door overheden voor de drinkwatervoorziening aan bedrijven die drinkwater nodig hebben. Wat is de visie van VNO-NCW op deze ontwikkeling?

Voorzitter van VNO-NCW Ingrid Thijssen: 'Zonder toegang tot water lopen belangrijke delen van onze samenleving en economie vast. Water is in meerdere opzichten een levenselixir. Wij richten ons daarbij op het beter in balans brengen van watervraag en -aanbod. Zo kunnen bedrijven nog efficiënter omgaan met water en daar werken ze aan. Een mooi voorbeeld vind ik een limonadefabrikant die flessen wast met hergebruikt in plaats van vers water. Zo zie ik veel mooie voorbeelden in onze ledenkring, maar er is nog meer mogelijk. Je moet dat goed per sector bekijken, maar er is duidelijk nog meer ruimte en daar moeten we mee aan de slag.'

'Naast dat we zuiniger met water omgaan, is er vanwege de groei van ons land qua mensen en bedrijvigheid ook gewoon meer water nodig. Die aanbodkant is wel ingewikkelder geworden door bijvoorbeeld vaker optredende droogte. Er moet meer water worden vastgehouden, drinkwater is steeds moeilijker te vinden en op plekken waar wordt gebouwd of aardwarmte wordt geëxploiteerd, kan veelal geen drinkwater worden gewonnen. Toch zijn de mogelijkheden om dit duurzaam te doen er wel degelijk en die moeten we met elkaar beter benutten nu water schaarser wordt. Zo kan de vergunningverlening vanuit de provincies bijvoorbeeld veel beter waardoor het aanbod groeit.'

Vindt VNO-NCW dat de zorgplicht van drinkwater ook van toepassing moet zijn op de levering van drinkwater aan bedrijven die drinkwater(kwaliteit) nodig hebben?

'Ja. Drinkwaterbedrijven en bedrijven moeten blijven inzetten op zuinig watergebruik en het tegengaan van verspilling. Dat belang neemt alleen maar verder toe als we een duurzaam land willen zijn dat zijn grondstoffen en natuurlijk kapitaal goed en verantwoord benut. Het wordt steeds belangrijker slimmer met water om te gaan. Daarom moeten we bijvoorbeeld kijken of we drinkwater kunnen winnen uit brak water. Daarvoor lopen nu pilots. Maar dat alles ontslaat de overheid niet van haar zorgplicht naar bedrijven om voldoende goed drinkwater te leveren. En vergeet niet: ook de Europese Drinkwaterrichtlijn zegt dat de overheid die zorgplicht heeft.'

Wat is volgens u momenteel het grootste vraagstuk in deze discussie?

'De discussie over de leveringsplicht verdoezelt het werkelijke probleem: we moeten ook blijven werken aan voldoende schone, betaalbare en duurzame drinkwaterbronnen. Die opgave wordt moeilijker, maar het is mogelijk, met goede vergunningverlening en innovaties. Het vraagt van provincies om gefundeerde keuzes te maken en de verschillende economische en ruimtelijke belangen goed af te wegen. We moeten oppassen dat we door juridische 'haarkloverij' niet van de regen in de drup raken en de economische belangen volledig overboord gooien! Ik ben daar wel bezorgd over. Het gevolg nu is dat de drinkwaterlevering aan bedrijven onder druk staat. Het is al voorgekomen dat een drinkwaterbedrijf 'nee' moest verkopen aan een nieuw bedrijf. Het economisch belang van de beschikbaarheid van voldoende drinkwater wordt vooralsnog niet goed meegewogen in die discussies, zien wij in de praktijk.'

Wat is het belang voor het bedrijfsleven van de levering van schoon en betrouwbaar drinkwater in Nederland?

'Op alle vlakken hebben Nederlandse bedrijven en hun klanten het goede Hollandse water hard nodig voor hun producten en processen. Van voedingsproducten tot medicijnen die we elke dag gebruiken. Voorkomen moet worden dat bedrijven die afhankelijk zijn van goed drinkwater en nog geen alternatief hebben, in de problemen komen. Het gaat dan bijvoorbeeld om bedrijven die drinkwater benutten voor hoogwaardig gebruik. Bijvoorbeeld voor menselijke consumptie – zoals in de voedingsmiddelensector – óf omdat het water cruciaal is voor het primaire proces, zoals bij de productie van fotopapier, membranen en microchips. Vaak kunnen bedrijven niet zomaar overschakelen op een alternatief. Ondertussen ontslaat dit ons niet van de verplichting volop te zoeken naar alternatieven waar mogelijk. Zie het voorbeeld van de limonadefabrikant hiervoor.'

A portrait of Ingrid Thijssen, a woman with short, curly, light brown hair and blue eyes. She is wearing a white blouse and has her right hand resting under her chin. The background is a soft, out-of-focus grey. A large green speech bubble is overlaid on the right side of the image.

**'Wateraanbod en
-vraag beter in
balans brengen'**

Ingrid Thijssen, VNO-NCW.

Wat verwacht u van (regionale) overheden op dit punt?

'Bestuurlijke regels of procedures kunnen worden versoepeld en/of versneld, zoals vergunningverlening. Verder kunnen provincies vanuit hun verantwoordelijkheid voor het regionale ondernemingsklimaat de belangen van (drink-) waterafhankelijke bedrijven in een vroeg stadium van de (ruimtelijke) planvorming meenemen. Als de minister onvoldoende druk op provincies zet om de drinkwaterwinning uit te breiden, komt de leveringszekerheid van drinkwater aan bedrijven verder onder druk en kunnen drinkwaterbedrijven straks niemand meer aansluiten op het drinkwaternet.'

Hoe zet het bedrijfsleven zich in voor verantwoord en zuinig watergebruik?

'Alle voedingsmiddelenbedrijven en andere bedrijven die ik spreek, zijn ermee bezig. Ze zien allemaal dat goed drinkwater onder druk staat. De leveringsplicht raakt momenteel met name in Overijssel, Gelderland en Brabant steeds meer in het gedrang. Drinkwaterbedrijven daar hebben al een aantal nieuwe bedrijven niet op het drinkwaternet kunnen aansluiten. De verwachting is dat de drinkwaterlevering aan bedrijven in de toekomst steeds vaker in de knel komt. Bedrijven zijn zich steeds bewuster van hun watergebruik en werken daar hard aan. Zo sprak ik laatst een grote bierbrouwer die het watergebruik ten opzichte van 2005 met ongeveer 30% heeft kunnen reduceren en die actief bezig is om dit nog verder terug te brengen. Verder zit er bij bedrijven veel kennis over watermanagement. Het is zaak dat we die kennis nog beter benutten in Nederland.'

Kaderrichtlijn Water

In zijn rapport over de Kaderrichtlijn Water 'Goed water goed geregeld' trekt de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur stevige conclusies over het Nederlandse waterbeleid in relatie tot het halen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW). *Hoe kijkt VNO-NCW aan tegen het halen van de doelen van de KRW?*

Thijssen: 'We willen die doelen halen! Dat is in het belang van een duurzame planeet en dus van ons allemaal. Tegelijk weten we dat het niet eenvoudig zal zijn. De meeste van de 745 Nederlandse wateren voldoen niet aan de normen. Dat komt omdat, wanneer een zogeheten waterlichaam al op één van de 125 te meten stoffen onvoldoende scoort, de hele waterkwaliteit van dat water als onvoldoende wordt beoordeeld. Verder komt een flink deel van de probleemstoffen bij de grens ons land binnen. Daar kunnen wij als Nederland helaas weinig aan doen. Maar omdat het al snel 2027 is en de risico's groot zijn, moet alles op alles worden gezet om de KRW uiterlijk 2027 te halen en een nieuwe stikstofachtige crisis te voorkomen. Ik vind dat minister Harbers hier trouwens goed mee bezig is. Ook de manier waarop we samen optrekken om bedrijven te helpen de doelen te kunnen halen; chapeau!'

En welke maatregelen neemt het bedrijfsleven om het halen van de doelen dichterbij te brengen?

'Bedrijven zijn ermee bezig; minister Harbers van IenW is in nauw overleg met ons ook met een impulsprogramma gestart. Samen met het ministerie van IenW hebben VNO-NCW en MKB-Nederland een speciaal actieprogramma opgesteld. Dat gaat bedrijven heel praktisch helpen om de emissie van KRW-kritieke stoffen te reduceren, om zo KRW-risico's voor bedrijven te beperken en de vernieuwing van vergunningen te vergemakkelijken. Dat betekent dat bedrijven flinke investeringen moeten doen. Als we daarbij snel veel impact willen maken, helpt het als we samen met toezichthouders tot een uniforme aanpak komen. Zodat bedrijven precies weten waar ze aan toe zijn en of hun vergunning (nog) in orde is.'

Op welke wijze gaat het bedrijfsleven de risico's van Zeer Zorgwekkende Stoffen, zoals PFAS, beperken om de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater te kunnen verbeteren?

'Wij willen de nadelige effecten van stoffen als PFAS voor de gezondheid van mens en natuur zo snel mogelijk terugdringen. Het is daarom goed om via Europese regelgeving het probleem bij de bron aan te pakken. De emissies van schadelijke PFAS en het gebruik daarvan in producten en processen moet worden geminimaliseerd. Door PFAS uit te faseren, voorkomen we ook dat in de toekomst grond- en waterbouw op slot moeten.'

'Wij werken met MKB-Nederland nauw samen met IenW in het 'Actieprogramma PFAS' om bedrijven bewust te maken van het aanstaande PFAS-verbod en de noodzaak om alternatieven te ontwikkelen. We steunen bedrijven om alternatieven te zoeken voor allerlei eigenschappen van PFAS, door onder meer ondersteuning via RVO en toegang tot kennis. Omdat PFAS in zeer veel producten en sectoren wordt toegepast, is de belangstelling groot. We zien ook dat er nog veel vragen zijn. Je wilt bijvoorbeeld niet dat PFAS via de geïmporteerde producten alsnog het land binnenkomt. En voor lang niet alle producten zijn er al alternatieven. Daar is nog veel werk te doen. We moeten voorkomen dat (cruciale) producten en processen onmogelijk worden, omdat er nog geen alternatief voor PFAS beschikbaar is. Dat zou grote impact hebben op bijvoorbeeld de digitalisering, de zorg of de energietransitie.'

COMMISSIEDEBAT WATER:

KRW, LEVERINGSZEKERHEID DRINKWATER EN WACC

Op 7 juni vond het Commissiedebat Water plaats in de Tweede Kamer met minister Harbers van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Kamerleden Fahid Minhas (VVD), Tjeerd de Groot (D66), Laura Bromet (GL) en Eva van Esch (PvdD) wilden meer concreetheid in de plannen voor de KRW-impuls, om de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) te halen. Zij pleitten voor betere afstemming met en inzet van andere departementen.

Kaderrichtlijn Water 'flinke bestuurlijke klus'

Volgens minister Harbers is de KRW-impuls een flinke bestuurlijke klus, waarover hij in overleg is met medeoverheden. Minhas stelde dat goed en voldoende water cruciaal is voor drinkwater, industrie, landbouw en natuur. Nederland moet aan de eisen van de KRW gaan voldoen. Van Esch vond dat gestopt moet worden met 'geitenpaadjes', want de tijd dringt. Minhas wilde sneller aanvullende zuiveringen implementeren bij de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's).

Leveringszekerheid drinkwater

Pieter Grinwis (CU) vroeg of de beschikbaarheid en bescherming van drink-

waterbronnen via NOVEX en NPLG goed geregeld kan worden en wat er op korte termijn gebeurt om leveringsproblemen bij drinkwaterbedrijven te voorkomen. De minister reageerde dat het tijdig aanwijzen en beschermen van drinkwaterbronnen aan de orde moet komen in de provinciale gebiedsprogramma's NPLG en de NOVEX-gebiedsplannen. Het Actieplan Leveringszekerheid drinkwater is eind 2023 klaar.

Drinkwater en WACC

De financierbaarheid van de investeringsbehoefte van de drinkwaterbedrijven is op termijn niet gegarandeerd. Drinkwaterbedrijven moeten flink meer investeren, maar de (wettelijke) gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet (WACC) is fors lager dan eerder. Hierdoor zijn de inkomsten van drinkwaterbedrijven teruggelopen. Minhas en Grinwis vroegen de minister op tijd duidelijkheid te geven over de WACC-regulering.

Alle grondwateronttrekkingen meldingsplichtig

Een zorg zijn de vele grondwateronttrekkingen die lang niet

allemaal in beeld zijn. Minhas wilde een meldingsplicht, Van Esch een vergunningsplicht voor alle grondwateronttrekkingen. De minister voelde niet voor een algemene vergunningsplicht, maar wel voor een meld- of vergunningsplicht waar dit echt nodig is.

Distributiepompstations van de toekomst

Waterbedrijf Groningen renoveert alle distributiepompstations (DPS) tot een 'DPS van de toekomst'. Alles met de insteek slim en innovatief renoveren, toekomstgericht en met oog voor duurzaamheid.

Alle locaties worden een voor een vanuit één modulair concept aangepakt. Hierdoor zijn ze straks qua hard- en software, exterieur en

interieur grotendeels uniform. Voordelen hiervan: standaardisatie in het dagelijks gebruik en beheer, én een efficiënt onderhoudssysteem. Ook is de renovatie door deze aanpak een stuk korter: van plan van aanpak tot realisatie en oplevering, alles gebeurt vanuit één vast concept. En dat scheelt tijd en geld.

De toekomstbestendigheid van de locaties komt verder onder andere tot uiting in de aanleg van een wadi, zonnepanelen en een (kleine) windmolen. Verder kijken we zoveel mogelijk naar circulair hergebruik van materialen en zorgen we voor een duurzame, ecologische natuurinrichting. Dit alles met behoud van het oorspronkelijke karakter van de locatie.

Met deze renovatiereeks zorgen we voor toekomstbestendige distributiepompstations en voor ons water voor later!

*Op de foto:
Distributiepompstation Eenrum.*

**Waterbedrijf
Groningen**

Drinkwatersector slaat alarm: nu **actie** nodig!

Adviseur strategisch omgevingsmanagement Mirjam van Roode (WML):
'Al jarenlang de helft van het jaar een innamestop'.

Waterbeschikbaarheid **niet** meer **vanzelfsprekend**

Strategisch adviseur Anneke de Groot (PWN): 'Dringend nieuwe bronnen nodig'.

U

it onderzoek blijkt dat alle drinkwaterbedrijven de komende jaren meer productiecapaciteit nodig hebben. Bij Waterbedrijf Groningen, Dunea en Vitens is dit zelfs per direct het geval. Maar ook bij de andere bedrijven zijn er knelpunten, zoals bij WML in Limburg en PWN in Noord-Holland.

Als er nu geen maatregelen worden genomen, krijgen op termijn alle drinkwaterbedrijven te maken met problemen bij het nakomen van de leveringsplicht.

Waterproblematiek in Limburg

Drinkwaterbedrijf WML produceert zo'n 80 miljoen kubieke meter drinkwater per jaar, waarvan ongeveer 75% op basis van grondwater en bijna 25% uit oppervlaktewater uit de Maas. Vooral bij die laatste bron zijn de knelpunten goed zichtbaar, aldus adviseur strategisch omgevingsmanagement Mirjam van Roode. 'In droge perioden is de afvoer in de Maas, een regenrivier, zeer laag. Wanneer er weinig water door een rivier stroomt, neemt de vervuilingsgraad toe: dezelfde hoeveelheid verontreiniging wordt dan immers vermengd met veel minder water. Steeds vaker detecteren wij te hoge concentraties van verontreinigende stoffen en moeten wij de inname van rivierwater voor onze drinkwaterproductie staken. In de afgelopen jaren hebben we regelmatig vastgesteld dat grote hoeveelheden bestrijdingsmiddelen op de Maas zijn geloosd. Dit is een onacceptabele situatie en voor WML een hoofd-pijndossier. Al met al kunnen we meer dan de helft van het jaar geen Maaswater innemen en moeten we – na gebruik van de voorraad in het spaarbekken – terugvallen op grondwaterwinningen als backup. Je ziet dus dat waterkwantiteit en waterkwaliteit nauw samenhangen.'

'Het watersysteem staat onder druk'

Welke knelpunten komen jullie nog meer tegen?

'We hebben verspreid over heel Limburg meer dan twintig diepe en ondiepe grondwaterwinningen. Op dit moment ervaren wij nog geen grote knelpunten met betrekking tot de beschikbaarheid van grondwater, maar we maken ons wel zorgen over de toekomst. De vraag naar water groeit, het klimaat verandert en de natuur lijdt onder droogte. Op dit moment hebben wij nog voldoende vergunningsruimte, maar de provincie Limburg zal vanuit waterbeschikbaarheid kritischer gaan kijken naar de verdeling van het water. Daarnaast treffen we ook in het grondwater steeds meer verontreinigingen aan. Samen met de provincie richten we ons op 'beschermen om te blijven'. Er is namelijk nauwelijks ruimte om nieuwe winningen te ontwikkelen, dus bestaande winningen moeten beter beschermd worden. Het gaat dan niet alleen om voldoende water, maar vooral om voldoende schoon water.'

Lange termijn

Van Roode: 'Het totale watersysteem staat onder druk. Voor de lange termijn werken wij daarom samen met de andere waterketenpartners, zoals Waterschap Limburg, gemeenten en provincie, aan een gezond en klimaatrobuust watersysteem, waarin we meer water langer kunnen vasthouden. Wij houden daar uiteraard rekening mee bij de inrichting en het beheer van onze terreinen. Maar we zijn ook in gesprek met andere partijen, zoals Natuurkracht, een regionaal initiatief vanuit milieu- en natuurorganisaties om het watersysteem in het Geuldal te verbeteren.'

Nationaal Programma Landelijk Gebied

'Ook in de Limburgse uitwerking van het Nationaal Programma Landelijk Gebied zijn wij betrokken bij de plannen voor het watersysteem. Hier komen veel verschillende problemen bij elkaar: verdroging, stikstof, nitraat, bestrijdingsmiddelen, enzovoort. Het is belangrijk om hier aan tafel te zitten, ook al gaat dat niet makkelijk. Bij drinkwater zie je dat velen denken verstand te hebben van de drinkwatervoorziening en voor ons oplossingen aandragen zonder de consequenties te kennen.'

Waterbesparing

'Waterbesparing is een belangrijk onderdeel van ons beleid. Zo streven we naar zoveel mogelijk hergebruik van ons productiewater. Op sommige locaties infiltreren we geklaard spoelwater in de bodem om de grondwatervoorraad aan te vullen. Ook stimuleren we door voorlichting waterbesparing bij consumenten. Bij zakelijke klanten bieden we een waterscan aan, om samen te kijken naar mogelijke besparingen in hun bedrijfsprocessen. Tot slot onderzoeken wij ook mogelijke alternatieve bronnen, zoals nieuwe grondwaterlocaties of het uitbreiden van onze buffercapaciteit voor oppervlaktewater.'

Mirjam van Roode.

Anneke de Groot.

‘Watervraag stijgt door nieuwbouw’

Waterbedrijf Groningen: ‘Waterbesparing wettelijk stimuleren’

‘Op dit moment is PWN voor zo’n 70% van de productie afhankelijk van het IJsselmeer’, aldus strategisch adviseur Anneke de Groot. ‘Het overige water komt uit het Amsterdam-Rijnkanaal en ’t Gooi. Wij infiltreren het voorgezuiverde oppervlaktewater in de Noord-Hollandse duinen. Tot ongeveer 2030 kunnen we met dit drinkwatersysteem voorzien in de vraag, mits we kunnen uitbreiden op de huidige locaties. Voor de periode daarna moeten we nieuwe bronnen ontwikkelen, dan redden we het niet meer met wat we nu hebben. Dit heeft vooral te maken met klimaatverandering en de grote vraaggroei door onder andere de woningbouw in de Metropoolregio Amsterdam. Parallel daaraan zal onze productiecapaciteit flink moeten worden opgeschroefd.’

Dat laatste is extra uitdagend als je kijkt naar de ruimtelijke opgave van het inpassen van alle activiteiten in de drukke onder- en bovengrond. De Groot: ‘De inzet van andere stakeholders, zoals het Rijk, de provincie, de gemeenten en de waterschappen is hierbij essentieel. Het is belangrijk dat zij hun wettelijke zorgplicht voor de drinkwatervoorziening serieus invullen. Want met alleen waterbesparing gaan we dit echt niet halen, er is substantieel méér nodig!’

Knelpunten: stikstofwetgeving en bouwstop

‘Andere actuele knelpunten zijn de stikstofwetgeving en de natuurvergunningen die we nodig hebben om onze huidige productielocaties uit te breiden, zoals bijvoorbeeld in Heemskerk. Op dit moment krijgen we die vergunning niet of gaat dat veel te lang duren. Dit dreigt op meerdere locaties te gebeuren.’

Voor de langere termijn heeft PWN een drieledige strategie ontwikkeld: verminderen, versterken en vergroten.

Terugbrengen watervraag

Vermindering van de watervraag is gericht op bedrijven, klanten en PWN zelf. De Groot: ‘We roepen klanten op om bewust om te gaan met water. Met onze zakelijke klanten kijken we kritisch naar de efficiëntie van hun watergebruik. Nieuwe grote watergebruikers krijgen geen water van drinkwaterkwaliteit voor toepassingen waarvoor dat niet echt noodzakelijk is. En ook in onze eigen productieprocessen moeten we natuurlijk bewust en efficiënt met water omgaan.’

Versterken: klimaatbuffer IJsselmeer

‘Bij onze belangrijkste bron, het IJsselmeer, lopen we tegen verschillende problemen aan, zoals verzilting en vervuiling. Dit wordt vooral veroorzaakt

door de lagere waterafvoer van de Rijn en de IJssel in de zomer, waardoor het percentage zout en verontreiniging toeneemt. Ook door schutten komt er vanuit de Waddenzee zout water het IJsselmeer binnen. Om deze bron robuuster en duurzamer te maken, willen we grote spaarbekkens aanleggen bij Andijk: de klimaatbuffer IJsselmeer. Hier kunnen we in goede tijden water innemen, zodat we een buffer hebben voor als we de inname van IJsselmeerwater moeten staken, zoals inmiddels ’s zomers regelmatig voorkomt.’

Vergroten van de capaciteit

Veel aandacht gaat uit naar het vergroten van de capaciteit van het drinkwatersysteem en tegelijkertijd brondiversificatie. ‘Het ontwikkelen van nieuwe bronnen is hard nodig. De vraaggroei komt vooral uit het zuidelijk deel van ons verzorgingsgebied, waar we juist momenteel geen bronnen hebben. Daar kijken we naar drie oplossingsrichtingen.’

‘De eerste is WAAG: een plan om oppervlaktewater uit het Amsterdam-Rijnkanaal of het Gooimeer te infiltreren in zandgronden in het Gooi. De tweede optie is brak grondwater in de Haarlemmermeer ontzilten met behulp van reversed osmosis. Dit diepe grondwater is oud en dus relatief schoon. De derde mogelijkheid is om ons terrein in Overveen weer in gebruik te nemen voor de zuivering van oppervlaktewater.’

De drinkwaterplek van... Errick Henstra

'Traineeship was goede keuze'

Als trainee techniek maakt Errick Henstra (23) sinds september 2022 kennis met drie verschillende afdelingen bij Vitens. Het was juist het afwisselende aanbod in deze functie dat hem trok.

Waarom heb jij gekozen voor de watersector?

Errick: 'Na mijn studie MBO Procestechniek bij het Friesland College in Leeuwarden ben ik aan de slag gegaan als operator bij FrieslandCampina. Na anderhalf jaar was ik toe aan een nieuwe uitdaging en kwam ik toevallig deze trainee-plek bij Vitens tegen op LinkedIn. Het leek me een mooie mogelijkheid om verschillende onderdelen van het bedrijf te leren kennen en ik heb er geen spijt van, het bevalt me hier echt prima. Binnen mijn traineeship kon ik drie functies kiezen uit een lijstje van twaalf, waar ik dan steeds drie maanden meeloop.'

Verschillende functies geprobeerd

'In de eerste functie heb ik binnen de afdeling Winnen & zuiveren meegewerkt

op twee productielocaties, onder leiding van een procestechnicus. De tweede stage was bij Netbeheer & levering, waar ik mocht meekijken bij de monteurs die het leidingnetwerk onderhouden en waar nodig repareren. Inmiddels werk ik op de afdeling Procescontrol, waar de kwaliteit en de kwantiteit van het drinkwater wordt gecontroleerd. De eerste twee functies waren meer buiten, de laatste is meer een kantoorbaan. Wat dat betreft heeft deze stage voor mij ook goed gewerkt, want ik kwam erachter dat mijn voorkeur wel echt uitgaat naar een baan met wat vrijheid, waarbij ik

'Werken op
productielocatie
geeft **gevoel** van
vrijheid'

veel buiten ben. Toen er onlangs een vacature voor een technicus vrijkwam bij Winnen & zuiveren, heb ik dan ook meteen gesolliciteerd.'

Wat maakt deze plek voor jou zo bijzonder?

Errick: 'Ik voel me echt thuis op deze productielocatie, Noardburgum. Het is een mooi natuurgebied van zo'n 4 hectare, met een hoofdgebouw en een stuk of vijf productiegebouwen. De komende jaren wordt hier een compleet nieuwe zuiveringsinstallatie gebouwd, dat is natuurlijk heel interessant. Je werkt heel zelfstandig, met een klein team van een man of zes. Je moet dus echt je eigen boontjes doppen, dat vind ik mooi. Een pompstation is natuurlijk een essentiële schakel in het proces van de drinkwaterproductie en daar een bijdrage aan leveren, vind ik belangrijk: water is toch een eerste levensbehoefte.'

'Sla meer water op in bodem en oppervlaktewateren'

Erik Liefting

Het Nederlandse water-systeem is uit balans; de beschikbaarheid van drinkwaterbronnen staat onder druk. Het beleid tot nu toe bestaat onder andere uit het sturend maken van water en bodem bij de ruimtelijke inrichting en vermindering van het drinkwaterverbruik met 20% in 2035. Maar is dat voldoende? Hoe ziet Erik Liefting, adviseur stedelijk water bij Partners4UrbanWater, deze problematiek?

Erik Liefting: 'Het hangt af van de schaal waarop je dit bekijkt. Lokaal en tijdelijk zijn er tekorten, bijvoorbeeld 's zomers op plekken waar geen oppervlaktewater beschikbaar is. Maar er is in ons land jaarlijks ruim 5.000 kubieke meter zoetwater per inwoner beschikbaar, via de rivieren en via neerslag. Volgens de Falkenmark-indicator is 1.700 kuub per inwoner een soort kritieke ondergrens waarbij watertekorten kunnen optreden, daar zitten wij een factor 3 boven. Ruim voldoende zou je dus denken. Van de beschikbare 5.000 kuub per persoon gebruiken we ongeveer 1,5% voor drinkwater. Het merendeel wordt zo snel mogelijk via de rivieren naar zee afgevoerd. Dat moet wat mij betreft veranderen, door water vast te houden, te infiltreren in de ondergrond en op te slaan in spaarbekkens voor gebruik in droge perioden. En we moeten zorgen dat het water veel schoner wordt en blijft. Want als je de waterkwaliteit weet te verbeteren, creëer je ook een grotere waterbeschikbaarheid.'

'Ik ben ervan overtuigd dat we watervraag en -aanbod het beste in balans brengen door te investeren in grootschalige, collectieve bergingsvoorzieningen. Dit moeten we niet van particulieren vragen. Een regenton van 200 liter zet geen zoden aan de dijk, we hebben tientallen kuubs per huishouden nodig. Even een gedachte-experiment: als je het peil van het IJsselmeer 1 meter kunt variëren, kun je voldoende drinkwater voor heel Nederland bergen. Grootschalige waterberging is ingewikkeld en duur. Maar de huidige plannen van het kabinet zijn nog duurder en leveren minder op.'

Geen dure waterbesparingsmaatregelen aan woningen

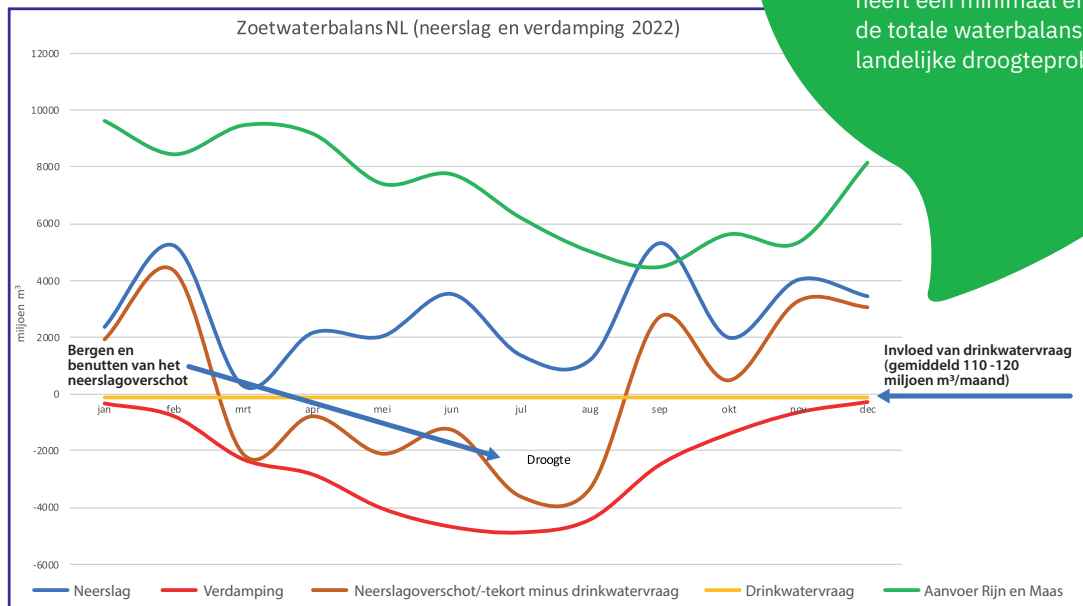
'Om 20% drinkwater te besparen, zijn alternatieve bronnen van huishoudwater nodig. Dat betekent bij elke nieuwbouwwoning opvang van hemelwater en een dubbel leidingnet, eventueel in combinatie met een waterzuiveringsapparaat. Dat kost naar schatting 10.000 tot 20.000 euro per nieuwbouwwoning. We gaan een miljoen nieuwbouwwoningen neerzetten, dus in totaal kosten die waterbesparende maatregelen 10 tot 20 miljard euro. En dan hebben we nog steeds geen 20% besparing gerealiseerd. We moeten dus ook met de bestaande woningvoorraad aan de slag, wat per woning nog duurder is. De woningeigenaar betaalt de rekening, maar eigenlijk zijn dit kosten voor de oplossing van een maatschappelijk probleem, dus maatschappelijke kosten. Laten we het geld liever inzetten voor effectievere, grootschalige oplossingen.'

'Trouwens, tegenwoordig lozen we hemelwater van nieuwbouw niet meer in de riolering, maar wordt het – als het kan – geïnfiltreerd in de bodem. Eigenlijk precies waar je het water wilt hebben. Hemelwater dat je gebruikt als huishoudwater om te besparen op drinkwater, onttrek je op die manier toch aan de bodem.'

Volksgezondheid moet vooropstaan

Nog belangrijker dan het financiële argument is het volksgezondheidsaspect, aldus Liefting: 'Schoon drinkwater is een groot goed en heeft onze volksgezondheid enorm verbeterd. Daar wil je geen risico's mee nemen. Een grijswaternet voor huishoudelijk gebruik is eerder geprobeerd in Utrecht-Leidsche Rijn en dat is faliekant mislukt. Met een dubbel waternet is de kans 100% dat het een keer misgaat en mensen ziek worden. We willen niet dat het vertrouwen in kraanwater afneemt en dat mensen flessenwater gaan drinken.'

Van al het water dat Nederland jaarlijks instroomt via neerslag en oppervlaktewater, ongeveer 90 miljard m³, onttrekt de drinkwatersector 1,3 miljard m³. Dit heeft een minimaal effect op de totale waterbalans en op de landelijke droogteproblematiek.

‘Je ziet parallele ervaringen met riolering en afvalwater. Ook in gescheiden rioolstelsels zijn verkeerde aansluitingen niet uit te roeien. Een experiment met decentrale afvalwaterzuivering in Almere-Oosterwold is onlangs afgebroken door tegenvallende resultaten. Dat betekent volgens mij dat je drinkwaterzuivering, riolering en afvalwaterzuivering veilig, robuust en collectief moet regelen en niet op individueel niveau.’

Grootschalige wateropslag en infiltratie

‘Ik zie meer in het grootschalig vasthouden van water. Je kunt dan denken aan een flexibel peil in oppervlaktewateren waar dat kan, misschien een drinkwaterbekken in het Markermeer, gecombineerd met infiltratie van rivierwater in de bodem, bijvoorbeeld in de hoge zandgronden op de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug. Die gebieden kunnen dan op nationaal niveau gaan fungeren als ‘waterleidingduinen’.’

‘Ook kan het waterbergend vermogen van onze natuur worden verhoogd door vernatting van natuurgebieden, de-kanaliseren of hermeanderen van waterlopen en herinrichting van beekdalen en bovenlopen van rivieren. De winningsruimte en productiecapaciteit van de drinkwaterbedrijven moeten worden vergroot. De inzet van nieuwe technieken zoals reversed osmosis kan hierbij helpen. Wanneer het effluent van rioolwaterzuiveringen schoner wordt, kan dat ook een betrouwbare, want continu beschikbare bron voor de productie van drinkwater worden.’

Collectieve aanpak

‘Gezien de schaalgrootte van de benodigde oplossingen moet het initiatief voor deze aanpak van collectieve waterberging en uitbreiding van drinkwaterproductiecapaciteit van het ministerie van IenW komen. Helaas is daar momenteel meer aandacht voor waterbesparing, maar daar ga je de oorlog niet mee winnen. Decentrale waterberging en -zuivering kost veel en levert risico's op voor de volksgezondheid. En je lost er sowieso het droogteprobleem niet mee op: slechts 1,5% van al het beschikbare water wordt gebruikt voor drinkwater. Dus als je daar 20% op bespaart, heb je het over 0,3% van de totale zoetwaterbalans. Daar mag je geen wonderen van verwachten.’

‘Regel de watervoorziening veilig, robuust en collectief’

WATERPOORT GRONDWATER, BLIK OP DE TOEKOMST

Op 22 mei organiseerden de Unie van Waterschappen en Vewin de bijeenkomst Waterpoort 'Grondwater, blik op de toekomst' in perscentrum Nieuwspoor in Den Haag. Gespreksleider Maarten Bouwhuis praatte met deskundigen uit de waterketen, wetenschappers en politici over grondwater in Nederland.

Neerslagoverschot

Marc Bierkens (hoogleraar geografische hydrologie, Universiteit van Utrecht) gaf aan dat er gemiddeld in Nederland een neerslagoverschot is en dus in principe genoeg water. Volgens hem kan het grondwaterpeil worden verhoogd door verminderd watergebruik via een progressief stelsel van tarieven. Daarnaast noemt hij het verminderen van waterafvoer (bijvoorbeeld door beken te laten meanderen) en naaldbossen vervangen door loofbomen.

Water beter vasthouden

Vivienne Frankot (directeur drinkwaterbedrijf WMD) heeft metingen laten uitvoeren over de waterhuishouding in Drenthe, op weg naar een toekomstbestendig drinkwatermodel. 'Er valt jaarlijks veel water, 90 cm over heel Drenthe. Voor drinkwater gebruiken we 7 à 8%, de rest verdampt of wordt afgevoerd. We moeten het dus beter vasthouden. Dit kunnen de drinkwaterbedrijven niet alleen, daarvoor is samenwerking nodig met waterschappen en de provincie', aldus Frankot.

Niet alles kan meer overal

Fahid Minhas (Tweede Kamerlid, VVD) benadrukte dat in 'Bodem en water sturend' is vastgelegd dat je niet alles meer overal kan doen. Hij stelde dat in veenweides de grondwaterstand omhoog moet en dat we de bodem niet meer overal moeten betegelen. Hans Kuipers (gedeputeerde provincie Drenthe, GroenLinks) gaf aan dat water een van de grote vraagstukken is, naast stikstof. Erik Liefing (Partners4-UrbanWater) meent dat 20% minder drinkwater gebruiken een lastige opgave wordt. Dat vraagt om een radicale gedragsverandering of het gebruik van grijs water in huizen. Dat laatste noemt Liefing niet veilig en heel duur.

Hogere grondwaterstand door samenwerking

Louisa Emersal (omgevingsmanager, Waterschap Rijn en IJssel) vertelde hoe het op landgoed 't Medler bij Vorden door samenwerking met boeren is gelukt het grondwater 40 cm omhoog te brengen.

Suggesties uit de zaal

Vanuit de zaal kwamen verschillende suggesties, zoals het verplicht stellen van meldingen voor alle wateronttrekkingen, het behouden van centrale regie over zoetwater, voortzetten van de aanleg van grijswatersystemen in huizen en niet eindeloos blijven discussiëren zonder actie te ondernemen.

Advies aanpak Kaderrichtlijn Water

V.l.n.r.: Karin Sluis (Rli-raadslid en voorzitter commissie), Jan Jaap de Graeff (voorzitter Rli), minister Harbers (Infrastructuur en Waterstaat) en Niels Koeman (Rli-raadslid).

Rli: 'Nederland haalt KRW-doelen niet'

Voorzitter Jan Jaap de Graeff en commissievoorzitter Karin Sluis van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) over hun recente advies aan de regering 'Goed water goed geregeld'.

Op 11 mei bracht de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) zijn advies 'Goed water goed geregeld' uit, over de beleidsaanpak rondom de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). De KRW heeft als doel dat uiterlijk in 2027 al het water in de Europese Unie wordt beschermd. Maar in de praktijk staan de kwaliteit en kwantiteit van het oppervlaktewater en grondwater in Nederland steeds meer onder druk en lijken de KRW-doelen verder weg dan ooit.

Welke conclusies trekt de raad in het advies?

Voorzitter Jan Jaap de Graeff: 'Onze voornaamste conclusie is dat we met het huidige Nederlandse beleid de KRW-doelen in 2027 niet gaan halen – en ook niet daarna. Wij zien daarvoor drie redenen: gebrek aan urgentiebesef, te grote vrijblijvendheid van het beleid, en gebrekkige invulling en uitvoering van taken en verantwoordelijkheden. Specifiek voor de drinkwatervoorziening zien wij op dat laatste vlak dat de provincies, waterschappen en gemeenten nog nauwelijks invulling geven aan hun wettelijke zorgplicht voor de bescherming van drinkwaterbronnen. Problemen die echt dringend moeten worden aangepakt, zijn onder andere de concentraties van nutriënten en chemische stoffen in het grond- en oppervlaktewater en het tekort aan water in droge perioden. Al met al trekken wij stevige conclusies, ook vanwege de mogelijk ernstige consequenties van het niet-voldoen aan de KRW-doelen. Er is nog wel wat tijd om extra maatregelen te nemen, maar voor het tijdig behalen van de doelen is dat eigenlijk al te laat.'

Dwingende doorwerking KRW

Karin Sluis, commissievoorzitter KRW en raadslid van de Rli: 'Tegelijkertijd denken we dat er wel oplossingsrichtingen zijn. Daarom doen we vijf aanbevelingen aan de regering, die allemaal te maken hebben met de nu te beperkte doorwerking van de KRW-regels op andere terreinen, zoals mestbeleid, ruimtelijke ordening en gewasbeschermingsmiddelenbeleid.'

Ze vervolgt: 'Zo is de uitwerking van de Nitraatrichtlijn niet afgestemd op de eisen van de KRW, met de huidige problematiek rondom nutriënten in het water als gevolg. Onze eerste aanbeveling is dan ook: zorg voor betere doorwerking van de KRW op alle relevante beleidsterreinen en laat de bestaande watertoets dwingend zijn voor alle ruimtelijke plannen. We adviseren om verplicht te stellen dat ruimtelijke plannen en besluiten worden aangepast als ze tot een verslechtering van de huidige toestand van het watersysteem leiden.'

Strenger beleid wateronttrekkingen

'Een soortgelijke situatie doet zich voor bij grond- en oppervlaktewateronttrekkingen. Niet alle onttrekkingen zijn vergunningsplichtig. Dan wordt het lastig om de waterkwantiteit goed te beheren en op het gewenste niveau te houden. Vandaar onze aanbeveling om voor alle onttrekkingen een meldings- of vergunningsplicht in te stellen en voldoende fysieke ruimte te reserveren voor de drinkwaterwinning.' Ook adviseert de Rli geen vergunningen voor onbepaalde tijd meer te verlenen, zodat ze inhoudelijk sneller kunnen worden aangepast aan nieuwe inzichten.

'Water moet echt leidend worden'

Advies aanpak Kaderrichtlijn Water

‘Meldings- of vergunningsplicht voor alle wateronttrekkingen’

Noodzaak halen KRW-doelen

De Graeff: ‘Voldoende water van goede kwaliteit is belangrijk voor de gezondheid, de natuur en de drinkwaterproductie, de (levensmiddelen)industrie en de landbouw. Daar komt bij dat het niet op tijd bereiken van de KRW-doelen kan betekenen dat tal van activiteiten in Nederland – zowel in de landbouw als in de rest van de economie – noodgedwongen stil komen te liggen, net zoals is gebeurd in het stikstofdossier. Denk daarbij aan een verbod

op het opstarten, doorzetten of uitbreiden van activiteiten waarbij sprake is van lozingen op het riool of het oppervlaktewater, of van onttrekking van grondwater voor productie, bemaling of beregening. Zelfs nu al zou een vergunning – als die leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit of -kwantiteit – op basis van de KRW-regels bij de rechter kunnen worden aangevochten. Ook bestaat het risico dat Nederland te maken krijgt met boetes vanuit Brussel, wanneer het de KRW-doelen niet haalt. Er is dus alle reden om vaart te maken en niet te denken dat het wel zal meevallen.’

Aanscherping mestbeleid

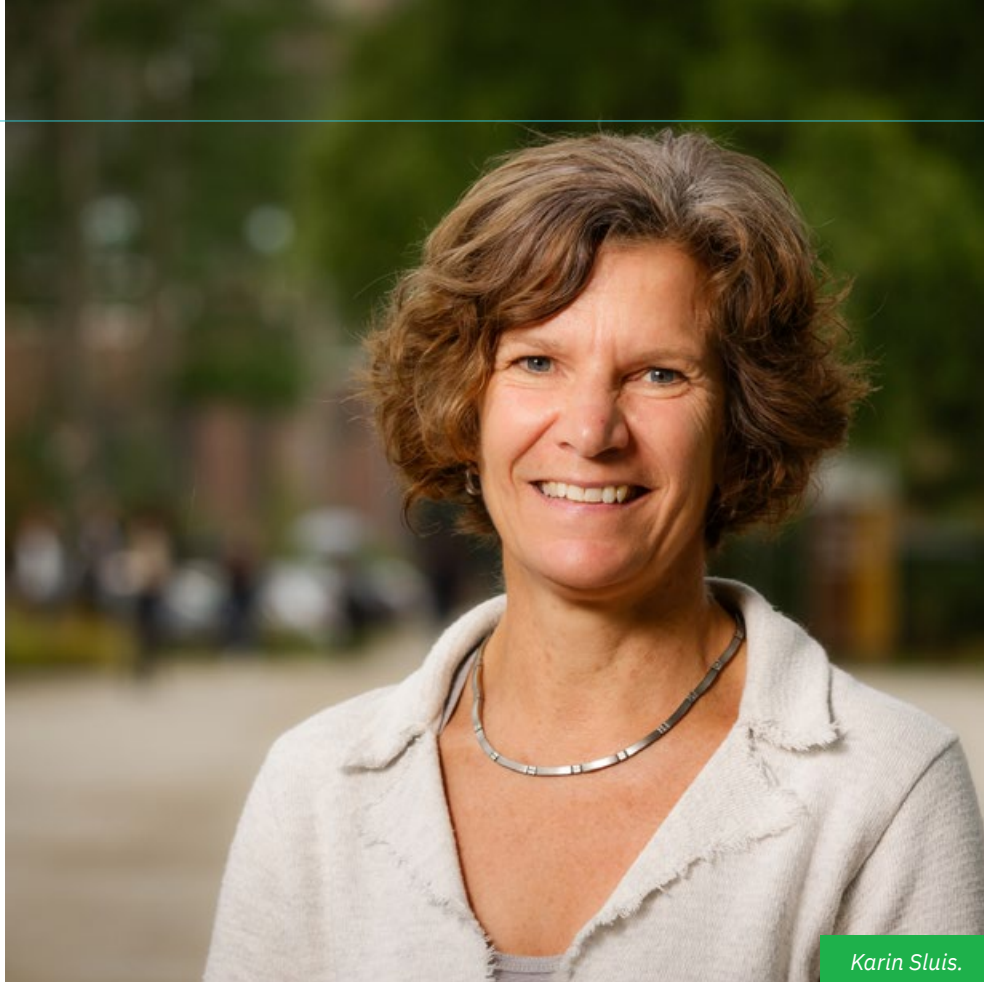
Sluis: ‘Onze derde aanbeveling is om de nutriëntenconcentratie in grond- en oppervlaktewater te verminderen door aanscherping van de mestregelgeving, steviger in te zetten op vermindering van de nutriëntenconcentratie door afoming van dierrechten en de zuivering in rioolwaterzuiveringsinstallaties te verbeteren. De regering moet dus zorgen dat het mestbeleid aansluit op de KRW-doelen en de Meststoffenwet, de Wet milieubeheer en het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 daarop aan te passen.’

‘Ook de doorwerking van de KRW-doelen in de wetgeving voor gewasbeschermingsmiddelen, prioritaire en opkomende chemische stoffen en medicijnresten moet veel beter. Daarvoor zijn onder andere aanpassingen nodig in de Wet milieubeheer, in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 en in de regelgeving rondom de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Tot slot adviseren wij de regering om meteen te beginnen met het doorrekenen van alle maatregelen, om snel een goed beeld te krijgen van de resterende KRW-opgave.’

‘Zorg voor betere doorwerking van de KRW op alle relevante beleidsterreinen’

Jan Jaap de Graeff.

Karin Sluis.

Urgentie is groot

De Graeff: 'Er is geen tijd te verliezen, de urgentie is groot. Het kabinet heeft in het Nationaal Waterprogramma 2022-2027 en in een aantal beleidsbrieven nadrukkelijk de ambitie uitgesproken om de maatregelen die nodig zijn om de KRW-doelen te halen te implementeren vóór 2027, en daar zo nodig nationaal regie op te voeren. Er doen zich momenteel in de fysieke leefomgeving verschillende urgente vraagstukken voor,

die deels met elkaar zijn verbonden. Door deze opgaven in onderlinge samenhang op te pakken, bijvoorbeeld in provinciale gebiedsplannen, kan synergie worden bereikt. Wij hopen dat ons advies bijdraagt aan een verbeterde waterkwaliteit en -kwantiteit, voor mens, natuur en economie.'

Over de Rli

De Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) is een onafhankelijke adviesraad voor regering en parlement. De raad adviseert gevraagd en ongevraagd over hoofdlijnen van beleid op het gebied van duurzame ontwikkeling van de leefomgeving en infrastructuur. De raad behandelt met name strategische maatschappelijke vraagstukken van ruimtelijke inrichting en economie, wonen, milieu, voedsel en grondstoffen, natuur, landbouw, mobiliteit en veiligheid.
www.rli.nl

COLOFON

Waterspiegel is een periodieke uitgave van Vewin, de Vereniging van waterbedrijven in Nederland. Waterspiegel brengt nieuws, achtergronden en opinies uit de wereld van (drink)water en aanverwante sectoren.

WWW.VEWIN.NL

HOOFDREDACTEUR

Madelon Vink, vink@vewin.nl

REDACTIE

Arjen Frentz, Hans de Groene, Madelon Vink, Amarins Komduur, Patricia van der Linden, Philip Reedijk, redactiewaterspiegel@vewin.nl

INTERVIEWS EN EINDREDACTIE

Philip Reedijk

FOTOGRAFIE EN ILLUSTRATIES

Maas Communicatie/Tom Pilzecker, Vewin, Dirk Hol, Fred Ernst, Robin Utrecht, Michelle Muus, Adobe Stock, Shutterstock.

ABONNEMENTEN

Waterspiegel wordt gratis toegezonden aan mensen die beroepsmatig betrokken zijn bij de watersector. Adreswijzigingen sturen naar info@vewin.nl. Verzoeken om een abonnement zijn ter beoordeling van de hoofdredactie: redactiewaterspiegel@vewin.nl.

Artikelen uit deze uitgave mogen worden overgenomen na toestemming van de uitgever. De gebruikte foto's zijn bedoeld als illustratie en hoeven niet de beschreven situatie letterlijk weer te geven. De redactie heeft zijn uiterste best gedaan om alle copyright-houders van gebruikt beeldmateriaal op te sporen. Indien u meent dat u rechthebbende bent, kunt u zich bij ons melden.

Waterspiegel wordt verzonden in een seal van biofolie. Deze mat-transparante folie is binnen 90 dagen volledig composteerbaar en mag dus in de GFT-bak. Biofolie is gemaakt van de reststoffen van maisproducten en aardappelzetmeel.

UITGEVER

Philip Reedijk, Maas Communicatie
Maaskade 38, 3071 NB Rotterdam,
010 – 404 80 41,
www.maascommunicatie.nl

Actieplan **Leverings- zekerheid drinkwater**: voor **huishoudens** en andere **afnemers**

Vewin en IPO stellen samen met het ministerie van IenW het Actieplan Leveringszekerheid drinkwater op, naar aanleiding van het RIVM-rapport over de waterbeschikbaarheid voor de drinkwaterproductie.

Doel is het verwachte drinkwatertekort tussen 2023 en 2030 voorkomen; 'wie doet wat en wanneer', met oog voor de korte én de lange termijn. In regionale actieplannen worden benodigde winningscapaciteit, knelpunten, oplossingen en concrete acties uitgewerkt.

Vewin bepleit dat het actieplan gaat over alle afnemers, inclusief grootzakelijke afnemers die drinkwaterkwaliteit nodig hebben.